

FAO Gıda Fiyat Endeksi (FFPI), bitkisel yağ ve şeker fiyatları üzerindeki enerji kaynaklı baskıların etkisiyle üst üste ikinci ayda da yükseldi

FAO Gıda Fiyatları, Mart 2026'da ortalama 128,5 puan olarak gerçekleşti; bu değer, revize edilmiş Şubat seviyesine göre 3,0 puan (%2,4) artış anlamına gelmekte ve artışın üst üste ikinci ayda da sürdüğünü göstermektedir. Tahıl, et, süt ürünleri, bitkisel yağlar ve şeker gibi tüm emtia gruplarında fiyat endeksleri farklı oranlarda yükseldi. Bu artışlar yalnızca piyasa temel dinamiklerini değil, aynı zamanda Orta Doğu'daki çatışmaların tırmanmasıyla bağlantılı olarak yükselen enerji fiyatlarına verilen tepkileri de yansıtıyor. Tarihsel seviyelerle karşılaştırıldığında FFPI, bir yıl öncesine göre 1,2 puan (%1,0) daha yüksek olsa da Mart 2022'de ulaşılan zirvenin hâlâ 31,7 puan (%19,8) altında kaldığı görülmektedir.

FAO Tahıl Fiyatları, Mart ayında ortalama 110,4 puan oldu; Şubat'a göre 1,7 puan (%1,5), geçen yılın aynı dönemine göre ise 0,7 puan (%0,6) artış gösterdi. Artış, pirinç hariç tüm ana tahılların fiyatlarının yükselmesinden kaynaklandı. Uluslararası buğday fiyatları, ABD'de kuraklık endişeleri nedeniyle mahsul koşullarının kötüleşmesi ve Avustralya'da yüksek gübre maliyetleri beklentisiyle ekim alanlarının azalacağı öngörüsü sebebiyle %4,3 yükseldi. Ancak Avrupa'daki elverişli ürün koşulları ve ihracatçılar arasındaki güçlü rekabetin bu artışı kısmen sınırladığı görülmektedir. Küresel mısır fiyatları ise bol arz nedeniyle sadece %0,9 artış gösterdiği kaydedilmektedir. Arpa ve sorgum fiyatları da yükselmiştir. Buna karşılık FAO Tüm Pirinç Fiyat Endeksi Mart 2026'da %3,0 düşmüş; bu düşüş hasat baskısı, zayıf ithalat talebi ve ABD doları karşısında para birimlerinin değer kaybından kaynaklanmıştır.

FAO Bitkisel Yağ Fiyatları, Mart ayında ortalama 183,1 puana ulaşmış; Şubat'a göre 8,9 puan (%5,1) artarak üst üste üçüncü aylık yükselişi kaydetmiştir. Endeks, bir yıl öncesine göre de 21,3 puan (%13,2) daha yüksek seviyeye ulaştığı görülmektedir. Bu artış, palm, soya, ayçiçeği ve kolza yağlarında görülen fiyat yükselişlerinden kaynaklanmaktadır. Palm yağı fiyatları 2022 ortasından bu yana en yüksek seviyeye ulaşırken, ham petrol fiyatlarındaki artışın etkisi ve Malezya'daki düşük üretim beklentileri bunu desteklemiştir. Soya yağı fiyatları kısmen yükselirken, Güney Amerika'dan artan ihracat arzı bu artışı dengelemeyi başarmıştır. Ayçiçeği ve kolza yağı fiyatları ise Karadeniz Havzasındaki (Rusya, Ukrayna) arz sıkıntısı ve yüksek enerji fiyatlarının yarattığı talep beklentileriyle desteklendi.

FAO Et Fiyatları, Mart ayında ortalama 127,7 puan ulaşmış olup; Şubat'a göre 1,2 puan (%1,0) artmış, geçen yılın aynı dönemine göre 9,4 puan (%8,0) daha yüksek gerçekleşmiştir. Artışın başlıca nedeni domuz eti fiyatlarındaki yükseliş olurken, sığır eti fiyatlarında da sınırlı artış görülmüştür. Koyun ve kümes hayvanı eti fiyatları ise gerilediği görülmektedir. Domuz eti fiyatları Avrupa Birliği'nde artan mevsimsel talep beklentisiyle yükselmiş, Sığır eti fiyatları özellikle Brezilya'da arzın daralması nedeniyle artmıştır. Buna karşılık Yeni Zelanda'dan artan ihracat, koyun eti fiyatlarını düşürdüğü görülmektedir. Kümes hayvanı eti fiyatları ise Brezilya'daki bol arz ve istikrarlı talep nedeniyle hafif bir gerileme görülmüştür.

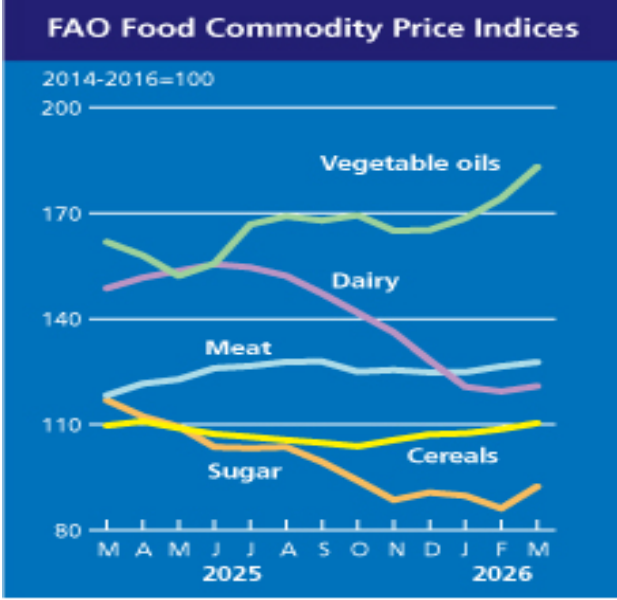
FAO Süt Ürünleri Fiyatları, Mart ayında ortalama 120,9 puan olmuş; Şubat'a göre 1,5 puan (%1,2) artmış olsa da geçen yılın aynı dönemine göre 27,8 puan (%18,7) daha düşük kalmıştır. Temmuz 2025'ten bu yana görülen ilk artış olmuştur. Artışın başlıca nedeni yağsız süt tozu, tereyağı ve tam yağlı süt tozu fiyatlarındaki yükseliş olduğu görülmektedir. Küresel talebin güçlü olması ve Okyanusya'da süt üretiminin mevsimsel olarak azalması bu artışı desteklemiştir. Buna karşılık peynir fiyatları Avrupa Birliği'nde artan üretim ve zayıf ihracat talebi nedeniyle düşmeye devam etmektedir.

FAO Şeker Fiyatları, Mart ayında ortalama 92,4 puan olmuş; Şubat'a göre 6,2 puan (%7,2) artışla Kasım 2025'ten bu yana en yüksek seviyeye ulaşmıştır. Ancak geçen yılın aynı dönemine göre hâlâ 24,5 puan (%21,0) daha düşük kaldığı görülmektedir. Artışın temel nedeni, uluslararası ham petrol fiyatlarının yükselmesiyle Brezilya'nın şeker kamışını daha fazla etanol üretiminde kullanacağı beklentisidir. Ayrıca Yakın Doğu'daki çatışmanın ticaret akışlarını etkileyeceği endişesi de fiyatları yukarı çektiği görülmektedir. Bununla birlikte Hindistan ve Tayland'daki iyi hasat görünümü, küresel arzın güçlü kalmasını sağlayarak fiyat artışını sınırlamıştır.

*Diğer emtia gruplarından farklı olarak, FAO Et Fiyat Endeksi'nin hesaplanmasında kullanılan fiyatların çoğu, FAO Gıda Fiyat Endeksi hesaplanıp yayımlandığı sırada henüz mevcut değildir. Bu nedenle, en güncel aylara ait Et Fiyat Endeksi değeri, tahmini ve gözlemlenen fiyatların bir karışımından türetilmektedir. Bu durum, FAO Et Fiyat Endeksi'nin nihai değerinde önemli revizyonlar yapılmasını gerektirebilir ve bu revizyonlar FAO Gıda Fiyat Endeksi'nin değerini de etkileyebilmektedir.

Grafikler:

1- Gıda Emtiaları Fiyat Endeksleri

Sugar:

Şeker

Dairy:

Süt ürünleri

Vegetable Oils:

Bitkisel sıvı yağ (yağlı tohumlar)

Meat:

Et

Cereals:

Hububat

2- Nominal ve Reel Bazda FAO Gıda Fiyatı Endeksi

